

Wróblewski Hubert, Zimna Aleksandra. Does the age difference between the doctor and the patient matter? - communication between the doctor and the young patient. *Journal of Education, Health and Sport*. 2021;11(7):109-115. eISSN 2391-8306. DOI <http://dx.doi.org/10.12775/JEHS.2021.11.07.009>
<https://apcz.umk.pl/czasopisma/index.php/JEHS/article/view/JEHS.2021.11.07.009>
<https://zenodo.org/record/5106103>

The journal has had 5 points in Ministry of Science and Higher Education parametric evaluation. § 8. 2) and § 12. 1. 2) 22.02.2019.

© The Authors 2021;

This article is published with open access at Licensee Open Journal Systems of Nicolaus Copernicus University in Torun, Poland

Open Access. This article is distributed under the terms of the Creative Commons Attribution Noncommercial License which permits any noncommercial use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author (s) and source are credited. This is an open access article licensed under the terms of the Creative Commons Attribution Non commercial license Share alike. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>) which permits unrestricted, non commercial use, distribution and reproduction in any medium, provided the work is properly cited.

The authors declare that there is no conflict of interests regarding the publication of this paper.

Received: 02.07.2021. Revised: 15.07.2021. Accepted: 15.07.2021.

Does the age difference between the doctor and the patient matter? - communication between the doctor and the young patient

Hubert Wróblewski, Aleksandra Zimna

Faculty of Medicine, Medical University of Lublin

Streszczenie

Wprowadzenie i cel pracy: Kontakt lekarza z pacjentem jest elementem budującym wzajemne zaufanie, co przekłada się na jakość i efektywność leczenia. Szczególnie jest to istotne w przypadku nastoletnich pacjentów, którzy oczekują poświęcenia im uwagi oraz zrozumienia problemów. Ponadto rozpoczynają oni samodzielne wizyty u lekarza, więc bardzo ważne jest, aby nie zrazili się brakiem zrozumienia lekarzy i w przyszłości nie unikali wizyt. Obecnie średni wiek lekarza w Polsce to ponad 50 lat. Celem pracy jest zbadanie wpływu wieku lekarza na jego kontakt z nastoletnim pacjentem.

Materiał i metoda: Wyniki badania uzyskano na podstawie przeprowadzonego badania ankietowego.

Wyniki: W badaniu wzięło udział 54 respondentów w wieku 16-19 lat. Zdecydowana większość (64,8%) za lekarza młodego uważa osobę do 30. roku życia, 29,6% do 40. roku życia. Prawie 67% deklaruje, iż chętniej na wizyty zgłasza się do lekarza młodego. 87% badanych łatwiej nawiązać kontakt z młodszym medykiem. Dla 68,5% ankietowanych bardziej krępująca jest wizyta u lekarza starszego. 88,9% nastolatkom łatwiej przyznać się do spraw wstydlivych młodszemu medykowi. 66,7% deklaruje, iż ważniejsze jest dla nich większe doświadczenie lekarza niż łatwiejszy z nim kontakt. 2 na 3 nastolatków bardziej stresuje wizyta u lekarza starszego.

Wnioski: Nastoletni pacjenci zdecydowanie preferują wizyty u młodszym lekarzy. Pomimo większego stresu i oporu przed wizytą u starszych, bardziej doświadczonych, lekarzy młodzi pacjenci wybierają właśnie ich. Należy rozważyć prowadzenie szkoleń dla starszych lekarzy dotyczących kontaktu z młodzieżą, aby w przyszłości zredukować odsetek osób unikających wizyty lekarskiej z powodu trudności w nawiązywaniu kontaktu.

Słowa kluczowe: młodzież, pacjent, lekarz, komunikacja

Abstract

Introduction and purpose of work: The contact between doctor and patient is an element that builds mutual trust, which translates into the quality and effectiveness of treatment. This is especially important for adolescent patients, who expect attention and understanding of their problems. In addition, they start visiting the doctor themselves, so it is very important that they do not become discouraged by the lack of understanding of the doctors and that they do not avoid visits in the future. Currently, the average age of a doctor in Poland is over 50 years. The aim of the study is to investigate the influence of a doctor's age on his contact with a teenage patient.

Material and method: The results of the study were obtained on the basis of the questionnaire survey.

Results: 54 respondents aged 16-19 participated in the study. The vast majority (64.8%) consider a person under 30 years of age to be a young doctor, 29.6% under 40 years of age. Almost 67% declare that it is more likely to visit a young doctor. 87% of respondents find it easier to establish contact with a younger medic. For 68.5% of respondents, a visit to a senior doctor is more embarrassing. 88.9% of teenagers find it easier to admit embarrassing matters to younger medics. 66.7% declare that for them being more practiced is more important than easier contact with doctor. Two out of three teenagers are more stressed about visiting older doctor.

Conclusions: Teen patients definitely prefer visits to younger doctors. Despite the greater stress and resistance to visiting older, more experienced doctors, young patients choose them. Training for senior physicians on contact with young people should be considered to reduce the proportion of people avoiding medical appointments due to difficulties in making contact in the future.

Key words: youths, patients, doctor, communication

Wstęp: Komunikacja interpersonalna odgrywa niezwykle istotną rolę w życiu każdego człowieka. Szczególnym rodzajem komunikacji jest zaś relacja lekarza z pacjentem.(1) Kontakt lekarza z pacjentem jest elementem budującym wzajemne zaufanie, a odpowiednia jakość komunikacji może przekładać się na jakość i efektywność leczenia.(2) Konstruktywna, ukierunkowana na potrzeby obu partnerów relacji, komunikacja między lekarzem a pacjentem przyczynia się do zwiększenia efektów leczenia.(3) Szczególnie jest to istotne w przypadku nastoletnich pacjentów, którzy oczekują poświęcenia im uwagi oraz zrozumienia problemów. Okres dojrzewania jest czasem, kiedy to młodzi ludzie przechodzą zmiany fizyczne oraz emocjonalne. Ponadto rozpoczynają oni samodzielne wizyty u lekarza, więc bardzo ważne jest, aby nie zrazili się brakiem zrozumienia lekarzy i w przyszłości nie unikali wizyt, szczególnie, iż wielu z nich już obecnie niechętnie ujawnia swoje problemy zdrowotne i zgłasza się do lekarzy.

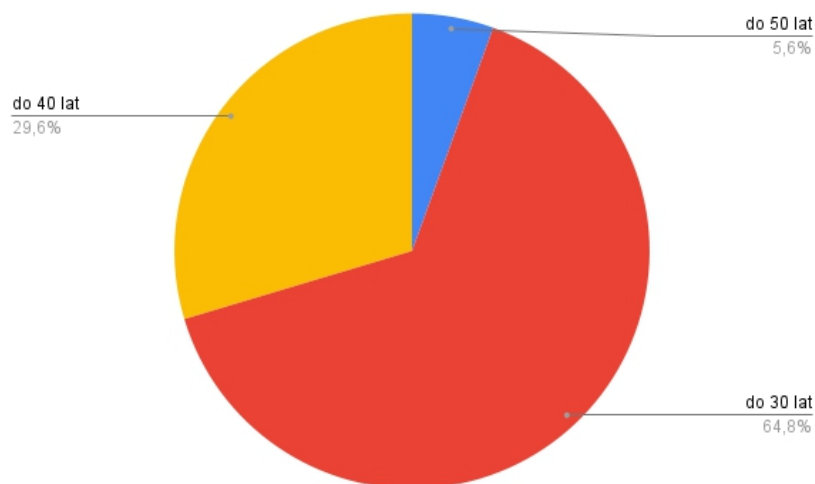
Cel: Celem pracy jest zbadanie wpływu wieku lekarza na jego kontakt z nastoletnim pacjentem.

Wyniki: W badaniu ankietowym wzięło udział 54 młodych respondentów, w wieku od 16 do 19 lat. 46.3% stanowili osiemnastolatki, po 9.3% siedemnasto- i dziewiętnastolatki, natomiast 35.2% szesnastolatki. (Tab.1)

Tabela 1. Wiek i odsetek respondentów

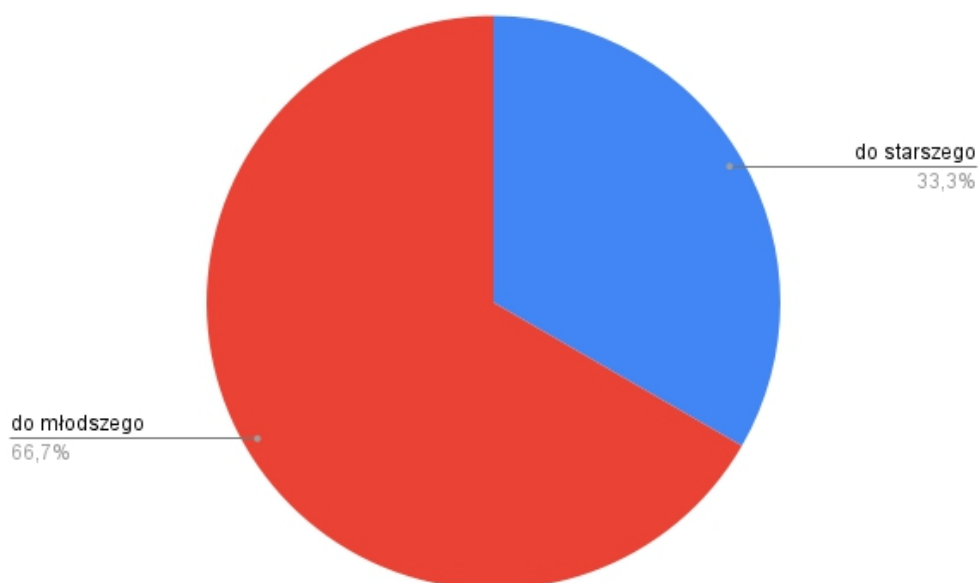
Szesnastolatki	35.2%
Siedemnastolatki	9.3%
Osiemnastolatki	46.3%
Dziewiętnastolatki	9.3%

75.9% (41 osób) spośród badanych nastolatków to kobiety. 64.8% (35 ankietowanych) za lekarza młodego uważa osobę do 30. roku życia, 29.6% do 40. roku życia, natomiast 5.6% do 50. roku życia. (Wykres 1.)

Wykres 1.

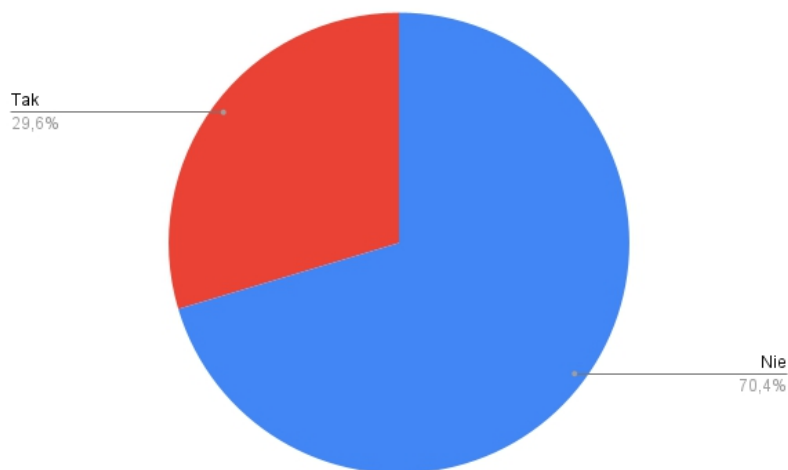
Kolejne z postawionych pytań dotyczyło preferencji dotyczących wyboru lekarza ze względu na jego wiek. Zdecydowana większość (aż 66.7%) chętniej udaje się na wizyty do młodszych lekarzy. (Wykres 2.)

Wykres 2.

Niespełna 90% badanych nastolatków znacznie łatwiej nawiązać kontakt i dobrą relację z młodszym medykiem. Dla 2 na 3 respondentów wizyta u starszego lekarza jest zdecydowanie bardziej krępująca. Aż 88.9% ankietowanych łatwiej przyzna się do nałogów i spraw wstydlivych lekarzowi młodszemu. Jednak aż dla do 2 na 3 nastolatków zdecydowanie ważniejsze jest większe doświadczenie i wiedza medyka pomimo trudności w nawiązaniu

dobrego kontaktu. Niespełna każdy z respondentów (96.3%) twierdzi, iż dobry kontakt z lekarzem pozytywnie wpływa na jakość wizyty lekarskiej. 70.4% badanych zgadza się ze stwierdzeniem, że młodszy wiek lekarza wpływa na łatwość nawiązywania z nim kontaktu przez osoby młode. Co zatrażające, aż 29.6% nastolatków unikało w przeszłości wizyty u lekarza z powodu trudności w nawiązaniu z nim kontaktu. (Wykres 3.)

Wykres 3.

66.7% sugeruje, iż starsi medycy powinni odbywać szkolenia dotyczące nawiązywania kontaktu z młodymi pacjentami.

Dyskusja: Nastolatki stanowią niezwykle ważną grupę pacjentów, gdyż stojąc u progu dorosłości kształtują swoją tożsamość oraz przyszłe nawyki. *Kim* i *White* w swoim artykule podkreślają, iż umiejętność komunikacji lekarza z młodymi pacjentami odgrywa niezwykle istotną rolę we wczesnej identyfikacji ich problemów zdrowotnych, zapewnieniu odpowiedniego wsparcia psychicznego, a co się z tym wiąże również w zapewnieniu odpowiedniego poziomu leczenia. Niestety, badania przeprowadzone w placówkach lekarzy Podstawowej Opieki Zdrowotnej dowiodły, iż istnieją liczne bariery komunikacyjne szczególnie dotyczące wrażliwych i osobistych aspektów życia młodych pacjentów. Już sama struktura konsultacji lekarskich może być potencjalną barierą w komunikacji lekarza z nastolatkiem.(4) Co ciekawe, bariery odczuwali nie tylko nastolatki, lecz również ich rodzice oraz sami lekarze. (5)

Kluczowe wydaje się również odpowiednie podejście i zaangażowanie lekarza w relację z pacjentem, co wpływa na bezpieczeństwo emocjonalne oraz zaufanie medykom. *Rutherford* i *wsp.* dowiedli, iż jakość komunikacji interpersonalnej medyka z nastolatkiem, a w związku z tym odczuwalne poszanowanie ze strony lekarza były skorelowane z zaspokojeniem potrzeb pacjentów i satysfakcją na pediatrycznym szpitalnym oddziale ratunkowym.(6) Według 70% młodych respondentów deklarujących poczucie bezpieczeństwa, wynikało ono z przekonania o profesjonalizmie lekarza.(7) Wydaje się, że wdrożenie strategii mających na celu zmniejszenie barier w zgłaszaniu i omawianiu problemów zdrowotnych oraz informowanie młodych pacjentów o obowiązującej lekarzy tajemnicy lekarskiej może pozytywnie wpłynąć na poziom komunikacji interpersonalnej lekarza z młodym pacjentem.(5)

W kwestii trudności w komunikacji młodzieży z pracownikami służby zdrowia ciekawe wydaje się być praca *Harveya i wsp.*, analizująca obawy i trudności związane z komunikacją wśród nastolatków poszukujących porady zdrowotnej online, analizująca e-maile pisane przez młode osoby. Z przeprowadzonej analizy wynika, iż nastolatki w swoich e-mailach często zwracają uwagę na trudności w komunikacji twarzą w twarz w celu uzyskania porady dotyczącej ich zdrowia. W związku z tym dla części z nich dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej może być problematyczny.(4)

Celem zapewnienia jak najlepszej komunikacji lekarza z młodym pacjentem należy stosować się do poniższych zasad. Sugeruje się wyraźne zaznaczenie młodej osobie, iż będzie się szanować jej prywatność i poufność. Ponadto nie należy traktować nastolatka jak dziecka. Co więcej, lekarz w kontakcie z nastoletnim pacjentem powinien wykazać się cierpliwością, zadawać pytania otwarte w celu zebrania jak największej ilości informacji oraz więcej słuchać niż mówić.(1,8)

Wnioski: Nastoletni pacjenci zdecydowanie preferują wizyty u młodszych lekarzy. Pomimo większego stresu i oporu przed wizytą u starszych, bardziej doświadczonych lekarzy młodzi pacjenci wybierają właśnie ich. Wizyty u starszych lekarzy są dla nastolatków bardziej stresujące i krępujące. Doświadczenie i wiedza lekarza okazują się jednak być znacznie ważniejsze niż dobry kontakt z medykiem. Należy rozważyć prowadzenie szkoleń dla starszych lekarzy dotyczących kontaktu z młodzieżą, aby w przyszłości zredukować odsetek osób unikających wizyty lekarskiej z powodu trudności w nawiązywaniu kontaktu.

Bibliografia:

1. Jak skutecznie rozmawiać z pacjentem? <https://www.mp.pl/szczepienia/artykuly/przegladowe/70964,jak-skutecznie-rozmawiac-z-pacjentem> [Polish]
2. Dibben MR, Lean M. Achieving compliance in chronic illness management: illustrations of trust relationships between physicians and nutrition clinic patients. 2010 Nov;5(3):241–58.
3. Korsch BM, Harding C. The intelligent patient's guide to the doctor-patient relationship : learning how to talk so your doctor will listen. 1998;294.
4. Harvey K, Churchill D, Crawford P, Brown B, Mullany L, Macfarlane A, et al. Health communication and adolescents: what do their emails tell us? *Fam Pract* [Internet].
5. Kim B, White K. How can health professionals enhance interpersonal communication with adolescents and young adults to improve health care outcomes?: systematic literature review. 2017 Apr 3 [;23(2):198–218.
6. Rutherford KA, Pitetti RD, Zuckerbraun NS, Smola S, Gold MA. Adolescents' perceptions of interpersonal communication, respect, and concern for privacy in an urban tertiary-care pediatric emergency department. *Pediatr Emerg Care* [Internet].

2010 Apr;26(4):257–73.

7. Woynarowska-Soldan M, Tabak I, Doroszevska A. The feelings of adolescents connected with medical visits and their perception of the physicians' behaviour. *Dev Period Med* [Internet]. 2014 Jul 1;18(3):331–42.
8. McPherson A. ABC of adolescence: Adolescents in primary care. *BMJ Br Med J* [Internet]. 2005 Feb 26;330(7489):465.